

Predmet : Ovčara (Miroljub Vujović i dr.)
Okružni sud u Beogradu – Veće za ratne zločine
Broj predmeta :K.V. br.1/2003

Glavni pretres : 26. januar 2005.

Izveštaj : Nataša Kandić i adv. Dragoljub Todorović, punomoćnici oštećenih

Svedok Aleksandar Vasiljević je na početku rekao da je u jesen 1991. godine obavljao funkciju načelnika Uprave za bezbednost JNA i naglasio da je na toj funkciji bio od 1. juna 1991. godine do 8. aprila 1992. godine. Vasiljević je istakao da je prvi put za ime Ovčaru i za to što se desilo na njoj čuo u januaru 1993. godine od kapetana Zjaje Murisa, koji je u to vreme bio komandir protivterorističkog voda vojne policije Gardijske brigade. Po njegovim rečima, razlog da se sretne sa Murisom je bio taj što je izašao iz pritvora i očekivao suđenje pred Vojnim sudom u Beogradu zbog afere «Opera», po kojoj je svedok prisvojio veliki novac iz Vukovara. Muris mu je tada rekao da nema saznanja o tome šta se dešavalo sa novcem, pošto je tada bio na Ovčari. Kada ga je Vasiljević upitao, kakva Ovčara, Muris mu je odgovorio: „Druže generale, Vi za taj deo ne znate, kada bude bilo vremena, ja ću Vam ispričati.“ Prilikom idućeg susreta u aprilu 1993. godine, nakon završetka suđenja, Muris mu je ispričao da ga je 20. novembra 1991. godine u popodnevnim časovima major Vukašinić (pomoćnik majora Sljivancanina) poslao na Ovčaru da zavede red, pošto su se tamo nalazili zarobljenici i trebalo je izvršiti selekciju, da li se radi o civilima ili pripadnicima ZNG. Muris je krenuo sa četiri puha i kada je u večernjim časovima stigao u neposrednu blizinu Ovčare čuo je pucnjeve i o tome radio vezom obavestio Vukašinića. Vukašinić mu je rekao da se vrati nazad, pošto «oni više nisu naš problem.» Muris je kao počinoce zločina na Ovčari spomenuo dobrovoljca Topolu koji je bio visok preko dva metra, nosio riđu bradu i imao raskopčani šinjel koji je smrdeo na usirenu krv, kao i njegovog pratioca sa nadimkom Kinez. Svedok Vasiljević je istakao da je krajem 1993. godine ili početkom 1994. godine dostavio ove podatke Upravi bezbednosti. U daljem toku svedočenja, Vasiljević je istakao da je tačno 13. oktobra 1994. godine stupio u kontakt sa novinarom Vremena, Jovanom Dulovićem i da su razgovarali o kriminalu u Vojsci Jugoslavije. Tokom razgovora se spomenuo Vukovar i Dulović je ispričao da je bio tamo i da je video «svega i svačega.» Svedok Vasiljević je rekao da je tokom tog razgovora kojem je prisustvovalo još trojica ili četvorica novinara Dulović izvadio svoju novinarsku beležnicu i počeo da čita pojedine delove iz onoga što je zapisivao dok je bio u Vukovaru. Po Vasiljevićevim rečima, Dulović je prvo pročitao deo koji se odnosi na 14. novembar 1991. godine u kojem je zapisao da je oko 17, 30 u kuću Stanka Vujanovića došao Vojislav Šešelj [predsednik Srpske radikalne stranke] sa svojom pratnjom i da su uz njega bili Šljivančanin i Radić. Novinar Dulović je između ostalog pročitao da je Šešelj tom prilikom rekao kako se vojska pročistila, kako u njoj više nema izdajnika, da sada predstoji oslobađanje Vukovara i «da iz Vukovara nijedan ustaša ne sme da izađe živ.» Sledeći deo koji je Dulović čitao iz beležnice se odnosio na njegova zapažanja iz noći 19. na 20. i 20. na 21. novembra. Dulović je pročitao da se ponovo nalazio u kući Stanka Vujanovića, da tu dolaze pijani dobrovoljci i da se hvale kako su od 17 časova 20. novembra do 1 sat noću 21. novembra likvidirali zarobljenike koji su bili na Ovčari. Dulović je još pročitao da mu je to ispričao neki dobrovoljac visokog rasta, koji je po poreklu bio Crnogorac. Po rečima svedoka, Dulović je ispričao da je glavni komandant teritorijalaca bio optuženi Vujanović, dok je glavni komandnat četnika bio optuženi Lančuzanin. Po rečima Vasiljevića, Dulović je naglasio

kako mu je optuženi Vujanović rekao da nije imao dovoljno ljudi za streljanje zarobljenika, pa je morao da uzme i dobrovoljce. «Oni su pričljivi, hvale se time i izaći će grdni problemi, jer se to neće sačuvati u tajnosti.» Svedok je naveo da je drugi put razgovarao sa novinarom Dulovićem 15. novembra 1995. godine u redakciji lista «Vreme» i tada se interesovao da li je neko od oficira JNA učestvovao u tom zločinu. Dulović mu je rekao da oni nisu učestvovali u tome i da je to uradila «šarena vojska.» Dulović je još dodao da kod te vojske nije postojala nikakva disciplina i da je kapetan Radić imao problema sa teritorijalcima i dobrovoljcima, kao i da su se oficiri bojali ljudi iz TO i dobrovoljaca. Svedok Vasiljević je tom prilikom savetovao Dulovića da napiše članak o zločinu na Ovčari, a ovaj je to prihvatio. Nakon toga je objavljen članak «Vukovar, krvava priča» u kojem Dulović nije spomenuo imena komandanata i učesnika u zločinu. Dulović je tada svedoku rekao: «Pa imam i ja glavu.» Međutim, on je kasnije u nekom hrvatskom listu objavio da su za te likvidacije odgovorni optuženi Vujanović i Vujović. Tokom 1995. godine, svedok je naveo da je stupio u kontakt sa Srećkom Borisavljevićem, koji je tokom borbi u Vukovaru bio na položaju referenta za bezbednost u Gardijskoj brigadi. Borisavljević mu je ispričao da su 20. novembra 1991. godine u kasarnu, gde se nalazio i načelnik štaba Gardijske brigade, Miodrag Panić, došli autobusi sa ljudima iz vukovarske bolnice. Teritorijalci, koji su došli u kasarnu, želeli su da izvedu zarobljenike iz autobusa i da ih tuku. Po rečima svedoka, Panić je odučio da se zarobljenici hitno prebaci na Ovčaru, a naknadno se čulo da su oni streljani. Svedok je dalje naglasio da se 1997. godine sastao u službenim prostorijama VJ sa majorom Šljivančaninom, a da je razgovoru prisustvovao i Tumanov. Po rečima Vasiljevića, Šljivančanin mu je tada rekao da je naknadno čuo da su zarobljenike likvidirali teritorijalci i dobrovoljci. Šljivančanin je dodao da su neki teritorijalci želeli da otmu zarobljenike još u bolnici, pa je zbog toga došlo do njihovog prebacivanja u kasarnu. Na kraju, Šljivančanin mu je rekao da je 17 osoba izdvojeno iz autobusa i vraćeno iz kasarne u bolnicu, što je razbesnelo teritorijalce, koji su zabranili dalje izdvajanje, te je moralo doći do prebacivanja zarobljenika na Ovčaru. Nakon što je u januaru 1998. godine saznao da je na Ovčari bila četa vojne policije 80. motorizovane kragujevačke brigade, svedok se sastao u hotelu Balkan sa komandantom te čete Vezmarovićem. U razgovoru sa njim svedok je saznao da je Joca popisao sve zarobljenike iz bolnice i da je ubrzo stiglo 30-tak teritorijalaca iz Vukovara, koji su bili bahati, odmah su krenuli tući zarobljenike u hangaru, a glavni su bili neki Mirko sa zavojem na ruci, i visoka osoba sa šeširom. U jesen 1998. godine, svedok Vasiljević je istakao da je sreo Mrkšića na kvantaškoj pijaci i uspeo mu je postaviti dva pitanja. Na pitanje šta se dogodilo na Ovčari, Mrkšić mu je odgovorio: «Dece mi, da sam znao šta će da bude nikad ih ne bi predao». Na drugo pitanje zašto je o tome ćutao, Mrkšić mu je odgovorio da su se dogovorili da se o tome ćuti. Govoreći o svojim odlascima u Vukovar tokom borbenih dejstava, Vasiljević je istakao da je tamo odlazio tri puta i da je treći put bio 19. novembra 1991. godine, kasno uveče, oko 19,00 ili 20,00 sati. Zajedno sa Tumanovim je bio u Negoslavicima i čuo je da ima velikog broja civila koji se šalju prema Šidu, da se vrši trijaža i da se pripadnici ZNG šalju u KPD Sremska Mitrovica. Svedok Vasiljević je istakao da je iz lista Politika saznao da je održana sednica Vlade na Veleprometu i da je na njoj doneta odluka da se svi zarobljenici stave pod njenu jurisdikciju. Svedok Vasiljević je istakao da mu je Borisavljević rekao kako je, po rečima Natka Petrovića, Mrkšić naredio predaju zarobljenika. Svedok je istakao da je 22. novembra 1991. godine u Saveznom sekretarijatu za narodnu obranu bio prijem kod generala Kadijevića, na kojem su bili Života Panić, Mile Mrkšić, Veselin Šljivančanin, on i «jedan od teritorijalaca sa zavijenom rukom», koji je verovatno bio komandant štaba TO Vukovar ili neko iz komandnog sastava TO.

Fond za humanitarno pravo